

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Langores, & solitudines plurimum prodesse ad reprimendam uenerem
cap. xxxii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

quam denique crudeliter, impie, et immaniter uerberatus, uulneratus, transfossusque moriendo. Verum quia de meditatione multa ubique à scriptoribus pie, salubriterque narratur, nihil hic ultra à nobis addendum prolixius necessarium esse duximus, sat fore existimantes huius rei meminisse sic obliter fecimus.

Languores, et sollicitudines plurimum professe ad reprimendam uenenam. Cap. XXXII.

Quantum autem faciat ad continentiae rationem animum interdum aduersis rebus angere, et corpus languoribus affici, latere arbitror neminem. Res est sane notior, quam ut indigeat argumentis, quaeque prolixiore oratione sit opus. Cura namque curam, ut clauus clauum propellit: et (ut Comicus ait) malitia alia aliam trudit. Nihil est enim ad profligandum desiderium ueneris, doloris perpessione, et animi molestia potius: nam quicumque eiusmodi aduersis afficitur: intendere ei animum uoluptatibus non uacat. Duobus namque doloribus (ut scribit in Aphorismis Hippocrates) simul eisdem locum infestantibus, uehementior alterum obscurat. At qui etiam id boni hoc malum praestat: quod quisquis inter huius mundi illecebras interdum aduersi aliquid experitur, statim cogitur humanae conditionis, et fortunae inconstantiae meminisse. Quicumque enim uoluptates carnis his amaritudinibus resperfas, aut potius repletas uidet, discit eas minus curare, minus amare: ut pote incertas, fluxas, et uanas: et quae possint cito graui superueniente dolore quopiam ex uoluptate in aërumnas conuertere: et aduersis casibus, uariisque

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

mutationibus, et perturbationibus sæpius interrumpi.
 Quod autem de molestiis, et solitudinibus animi diximus: eadem ratione uidetur esse dictum de mala ualitudine corporis: quæ per sæpe conuertitur in salutiferum remedium sanitatis, restituens animum ægrum, et amore lautum, ad optimam ualitudinem. Docet enim Plato ad seruandam continentiam, et ad philosophiæ cognitionem percipiendam multum solere prodesse, debile, et ualudinarium corpus habere. Quod quidem si sit probabile, non tam cuiusquam sapientis auctoritate, quam multorum etiam exemplis patet, qui tenui ualudine, et mala quadam dispositione corporis assidue laborantes, et in studiis literarum euaserunt doctissimi, et in totius uitæ moribus integri, et continentes fuerunt. Hic non est quod quisquam admiretur, si morbos, solitudines, molestias, resque adeo nobis aduersas, attulerim pro reo mediis, ut à ueneris perturbationibus, atque amoris infamioribus liberemur. Nimirum in omnibus perturbationibus animi quæ solent uulgo contingere, nulla sane uehementior esse, solet impuro, atque interdito amore. Attamen quoniam omnes natura moerorem fugimus, alacritatemque captamus, paucis admodum persuadere speramus accersendas esse ultro molestias, et afflictiones eiusmodi suscipiendas gratis: quum id certe à natura hominis, et a communi consuetudine profus abhorreat. Difficile propterea et permagnum suadere moerenti, ut suo iudicio existimet, ita male affici, sibi melius esse, quam recte ualere, et incolumitate frui posse. Verum quia hoc etiam remedio, libidinis morbo quandoque, immo sæpius consultum sumus, non ab re mihi uisum fuit huius etiam hoc loco meminisse: ut quamuis non optemus eiusmodi molestias, saltem si in eas incidisse contigerit (ut sæpe fit) feramus æquo animo: et tanquam missas diuinitus æqui bonique faciamus: præsertim si quando extra culpam nobis euenerit ut affligamur. scientes plerumque nostrum non tam,

non tam, q̄ deliquerimus, pati, quàm potius ne delin-
quamus in posterum, & grauius postea puniamur.

De lasciuorum hominum consuetudine fu-
glenda: & si contingat quid interim sit
agendum. Cap. XXXIII.

Diligenter continentiaē studiosis, & in primis ca-
uendum est, ne quando turpibus, & lasciuis so-
dalitibus misceantur. Qui enim cum ingenis con-
stantur eiusmodi, haud facile poterunt habere suae ui-
tae modum, & non simul turpiter labefactari libidinibus
sociorum. Nam quum corporis, tum animi contagia ex
alio in alium cito, facileq; transiliunt. Scribit Graecus au-
tor Plutarchus tantam uim habere assiduam cum aliis
quo consuetudinem, ut plerunq; quis insciter, hō ani-
mi solum, sed ex corporis uicia eorum, quibus cum diu-
tius uersatus fuerit, imitetur: & propterea, & Platonis gibe-
rum, & Aristotelis balbutiem plerosq; ex eorum fami-
liaribus, & discipulis retulisse. Compertum est etiam qui
cum lippis assidue degunt, eos affici solere eadem lip-
itudine cum illis, Serpunt enim animi, pariterq; & cor-
poris contagia, ac inficere saepius sua uicinitate, & con-
suetudine proximos solent. Affricat (inquit Seneca) mor-
sum suorum scabiem conuictor corruptus. Quo circa
non ab re factum est prouerbium. Qui iuxta claudum
ambulat, discit subclaudicare. Et pertritum illud, & uulo-
gare huic simile. Qui cum lupo uersatur, ululate condit-
scit. Praecipunt propterea medici, eos, qui uelint consu-
lere bonae ualitudini, inter hoīes succulētos, iuuenes, nilla-
resq; et uegeto corpore p̄ditos oportere uersari: et fabri-
citate, graciles, male affectos, pallētesq; uitare: aut si salu-
tē ipsorum cōuictu assiduo temperare. At qui uero q̄to
diligentius attendendum est, ut uitemus probrosos, atq;
impudicos homines, ne eorum nobis tali conuersatione